

Handläggare: Gunilla Schedin
Tfn: 508 09 015

Till Norrmalms stadsdelsnämnd

Väntetider för medgivandeutredning i samband med adoption - svar på skrivelse från ledamoten Ewa Schenström (m)

Förslag till beslut

Skrivelsen besvaras med stadsdelsförvaltningens tjänsteutlåtande.

Ylva Tengblad
stadsdelsdirektör

Annette Luengo
avdelningschef

Sammanfattning

Ledamoten Ewa Schenström (m) har inkommit med en skrivelse angående väntetiden för medgivandeutredning i samband med adoption och uppger att det i vissa innerstadsstadsdelar är flera års väntetid.

Förvaltningen delar Ewa Schenströms (m) uppfattning om att det inte är rimligt att de som önskar adoptera ska få vänta i flera år på en medgivandeutredning. Vad förvaltningen känner till är det emellertid inte någonstans i staden fråga om väntetider på flera år. Vad gäller de ansökningar om medgivande som inkom under år 2004 uppgick den genomsnittliga ”väntetiden” för att påbörja utredning till omkring åtta månader. Under år 2006 utökas förvaltningens utredningsresurser, vilket betyder att väntetiderna för att påbörja utredning kommer att kunna förkortas.

Ärendets beredning

Detta ärende har beretts inom planeringsavdelningen på uppdrag av barn- och ungdomsavdelningen.

Bakgrund

Ledamoten Ewa Schenström (m) har inkommit med en skrivelse till stadsdelsnämnden angående väntetiden för medgivandeutredning i samband med adoptioner och uppger att det i vissa stadsdelar i innerstaden är flera års väntetid.

Ewa Schenström (m) uppger vidare att Norrmalm i dagsläget har bland de längsta väntetiderna i hela Sverige, vilket hon menar strider mot likställighetsprincipen, men även mot socialtjänstlagens bestämmelser om att en utredning ska inledas skyndsamt.

Vidare framhåller Ewa Schenström (m) att många sökande av naturliga skäl är äldre när de beslutar sig för att adoptera eftersom de ofta på olika sätt försökt få biologiska barn. Om de dessutom tvingas vänta i flera år för att påbörja en s.k. hemutredning kan de mycket väl klassas som för gamla för att adoptera, vilket hon menar är helt orimligt.

Ewa Schenström (m) vill veta om förvaltningen tycker att det är rimligt att de som önskar adoptera ska få vänta i flera år på en hemutredning och, om så inte är fallet, vad förvaltningen avser att göra för att komma tillrätta med de långa väntetiderna.

Stadsdelsnämnden har vid sitt sammanträde den 24 november 2005 beslutat överlämna skrivelsen till förvaltningen för beredning. Skrivelsen bifogas, bilaga 1.

Förvaltningens synpunkter

Förvaltningen delar Ewa Schenströms (m) uppfattning om att det inte är rimligt att de som önskar adoptera ska få vänta i flera år på en medgivandeutredning. Vad förvaltningen känner till är det emellertid inte någonstans i staden fråga om väntetider på flera år.

Enligt stadens riktlinjer bör den sökande inte vara äldre än 42 år vid ansökningstillfället. Vissa s.k. givarländer har, som Ewa Schenström (m) framhåller, ”egna åldersgränser” som i vissa fall är lägre. Oavsett den sökandes ålder är det givetvis önskvärt att snabbt få påbörja en utredning särskilt som beslutet att adoptera i de allra flesta fall föregåtts av en lång process och många sökande ”hunnit komma upp i åren”.

Det är svårt att på förhand exakt ange hur lång väntetiden är för att påbörja en utredning eftersom antalet ärenden kontinuerligt förändras. Det är t.ex. inte helt ovanligt att den sökande efter ansökan om medgivande vill avvakta

med att påbörja utredningen på grund av graviditet, planerad provrörsbefruktning eller andra omständigheter.

Till Norrmalms stadsdelsförvaltning inkom under år 2004 sammanlagt 58 ansökningar om medgivande, varav tre gällde förnyat medgivande. (Ett medgivande gäller två år och i de fall den sökande ännu inte tagit emot något barn måste medgivandet förnyas).

Av de ansökningar som inkom under år 2004 pågår alltjämt utredning i fyra ärenden. I ett av dessa fall inväntas yttrande från Socialstyrelsen och i ett fall har den sökande gjort flera längre uppehåll i kontakten med handläggaren. Sammanlagt 18 ärenden har avslutats p.g.a. att ansökan återtagits, vanligtvis p.g.a. graviditet eller flyttning till annan kommun. I några fall har den sökande inte avhörtts eller begärt att utredningen ska vara vilande.

Vad gäller de ansökningar om medgivande som inkom under år 2004 uppgick den genomsnittliga "väntetiden" för att påbörja utredning till omkring åtta månader. Den genomsnittliga handläggningstiden, d.v.s. från det utredningen påbörjades och till beslut om medgivande fattades, uppgick till ca fyra månader.

I socialtjänstlagen finns sedan den 1 januari 2005 ett krav på att den sökande innan beslut om medgivande fattas ska ha deltagit i "av kommunen anvisad föräldrautbildning". Detta gäller inte ansökningar som inkommit dessförinnan och inte heller i de fall den sökande tidigare adopterat barn.

I Stockholms stad svarar socialtjänstförvaltningen för utbildningen som omfattar sammanlagt sju tillfällen. Utbildningen är att betrakta som en del av adoptionsprocessen och det är inte ovanligt att några efter utbildningen tar tillbaka sin ansökan. Förvaltningen har därför valt att inte påbörja medgivandeutredningen innan den sökande genomgått den obligatoriska utbildningen. Det är för närvarande relativt lång väntetid för att komma med på utbildningen.

Under år 2005 inkom sammanlagt 57 ansökningar om medgivande, varav fyra gällde förnyat medgivande. Utöver de ärenden som gällt förnyat medgivande har tre ärenden avslutats. I fyra fall har ansökan återtagits. I sammanlagt 31 ärenden har utredningen inte påbörjats. I 17 av dessa ärenden har den sökande inte ännu påbörjat den obligatoriska utbildningen. I ett par fall har den sökande begärt att utredningen ska vara vilande.

En sammanställning över de ansökningar som inkommit under år 2004 och 2005 bifogas tjänsteutlåtandet, bilaga 2.

Efter att ansökan inkommit och innan de sökande påbörjat utbildningen kallas de sökande till ett första samtal där man från familjeenhetens sida informerar om hur medgivandeutredningen kommer att gå till, att det finns krav på att delta i utbildning och de frågor i övrigt som är aktuella i samband med adoption av barn från annat land.

En medgivandeutredning omfattar vanligtvis fyra samtal med parterna. En av anledningarna till detta är att Kina, som är ett av de s.k. givarländer som lämnar flest barn till adoption, kräver att man från socialtjänstens sida ska ha träffat den sökande vid minst fyra tillfällen.

För att påskynda handläggningen av adoptionsärenden har familjerättens budget för år 2006 utökats. Inom familjeenheten kommer även en viss omfördelning av resurser att göras, vilket betyder att även andra socialsekreterare kommer att handlägga adoptionsärenden. Detta betyder att väntetiderna för att påbörja utredning kommer att kunna förkortas. Som förvaltningen ser det bör en medgivandeutredning inte ta längre tid än fyra månader med undantag av de fall där den sökande själv av någon anledning vill avvakta.

Bilagor

1. Skrivelse från ledamoten Ewa Schenström (m) angående väntetider för medgivandeutredning.
2. Sammanställning av de ansökningar om medgivande som inkommit under åren 2004 och 2005.